

Việt Nam đang đối mặt với sự cạnh tranh gay gắt trên thị trường lao động khu vực và toàn cầu

19:37 29/07/2025

Theo Thứ trưởng Bộ Nội vụ Vũ Chiến Thắng, trong bối cảnh hội nhập sâu rộng, Việt Nam đang đối mặt với sự cạnh tranh gay gắt trên thị trường lao động khu vực và toàn cầu, đặc biệt khi các yêu cầu về kỹ năng, ngôn ngữ và chứng chỉ lao động quốc tế ngày càng khắt khe.

Quang cảnh hội thảo. (Ảnh: Văn Điệp/TTXVN)

Ngày 29/7, tại Hà Nội, Bộ Nội vụ tổ chức Hội thảo về lao động và việc làm trong bối cảnh hội nhập ASEAN với chủ đề “Nền kinh tế chăm sóc trong ASEAN”. Đây là một trong những hoạt động trọng điểm trong năm 2025 nhằm cụ thể hóa các cam kết của Việt Nam trong hợp tác khu vực, đồng thời kỷ niệm 30 năm Việt Nam gia nhập ASEAN (28/7/1995 - 28/7/2025).

Hội thảo được kết nối trực tuyến với Hội thảo của Ban Thư ký ASEAN điều phối về “Kinh tế chăm sóc và người lao động chăm sóc ở ASEAN”. Qua đó, các đại biểu có cơ hội tiếp cận cái nhìn toàn diện về thực trạng và xu hướng phát triển nền kinh tế chăm sóc trong khu vực, hướng tới triển khai hiệu quả Tuyên bố ASEAN về tăng cường nền kinh tế chăm sóc và khả năng tự cường, đã được thông qua tại Hội nghị Cấp cao ASEAN vào năm 2024.

Phát biểu tại Hội thảo, Thứ trưởng Bộ Nội vụ Vũ Chiến Thắng nhấn mạnh, Việt Nam hiện có khoảng 53 triệu lao động từ 15 tuổi trở lên, trong đó gần 24,7 triệu là nữ giới. Mặc dù tỷ lệ thất nghiệp ở mức thấp (2,24%), song chất lượng nguồn nhân lực vẫn còn hạn chế. Tỷ lệ lao động có bằng cấp, chứng chỉ chỉ đạt khoảng 28,3%, thấp hơn so với các nước trong khu vực như Singapore (50–60%), Malaysia (40–50%), hay Thái Lan (30–45%).

Theo Thứ trưởng, trong bối cảnh hội nhập sâu rộng, Việt Nam đang đối mặt với sự cạnh tranh gay gắt trên thị trường lao động khu vực và toàn cầu, đặc biệt khi các yêu cầu về kỹ năng, ngôn ngữ và chứng chỉ lao động quốc tế ngày càng khắt khe.

Thứ trưởng Bộ Nội vụ Vũ Chiến Thắng phát biểu tại Hội thảo - Ảnh: VGP/Thu Giang

Thứ trưởng cũng cho biết thêm, Việt Nam đang tích cực thực hiện các cam kết khu vực trong lĩnh vực lao động, với nhiều sáng kiến được đánh giá cao như: xây dựng và triển khai Tuyên bố ASEAN về phát triển nguồn nhân lực trong bối

cảnh mới; hướng dẫn lồng ghép giới trong chính sách lao động; nghiên cứu hỗ trợ lao động di cư quay trở về tái hòa nhập thị trường lao động...

Những nỗ lực này đang góp phần tạo ra bước chuyển biến căn bản, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực phục vụ phát triển kinh tế - xã hội, đồng thời gia tăng khả năng cạnh tranh của lực lượng lao động Việt Nam trên trường khu vực và quốc tế.

Tại hội thảo, vấn đề di cư lao động trong nội khối ASEAN có xu hướng ngày càng tăng cũng được đề cập đến.

Thứ trưởng cho rằng, lao động di cư nội khối là một đặc điểm quan trọng của thị trường lao động ASEAN. Theo các báo cáo của Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO) và Ban Thư ký ASEAN, di cư lao động trong nội khối ASEAN có xu hướng ngày càng tăng trong những năm gần đây. Hiện có khoảng 10 triệu người lao động di cư đang sinh sống và làm việc tại các nước trong khu vực ASEAN.

Lao động di cư không chỉ đóng góp quan trọng cho nền kinh tế chăm sóc của các quốc gia ASEAN, mà còn thường đảm nhận những công việc chăm sóc khi người lao động bản địa không đủ, hoặc không muốn làm.

Do vậy, sự hiện diện của lao động di cư giúp giảm bớt áp lực cho hệ thống chăm sóc trong nước. Đồng thời, mang lại chuyển giao những kinh nghiệm và kỹ năng mới.

Chia sẻ tại hội thảo, bà Hà Thị Minh Đức, Phó Vụ trưởng Vụ Hợp tác quốc tế (Bộ Nội vụ) khẳng định vai trò của Hội nghị Bộ trưởng Lao động ASEAN (ALMM) như một nền tảng quan trọng giúp các quốc gia thành viên phối hợp xây dựng chính sách, thúc đẩy sáng kiến cải thiện điều kiện lao động và phát triển kinh tế chăm sóc.

Bà Hà Thị Minh Đức, Phó Vụ trưởng Vụ Hợp tác quốc tế, Bộ Nội vụ chia sẻ tại Hội thảo. (Ảnh: Văn Điệp/TTXVN)

Giai đoạn 2020-2025, ASEAN cam kết chuẩn bị lực lượng lao động cho tương lai việc làm, với các văn kiện quan trọng như: Đồng thuận ASEAN về bảo vệ và thúc đẩy quyền của lao động di cư (2017); Tuyên bố ASEAN về thúc đẩy việc làm xanh vì công bằng và tăng trưởng bao trùm (Malaysia, 2018); Tuyên bố về tương lai việc làm trong bối cảnh công nghệ (Singapore, 2019); Tuyên bố về phát triển nguồn nhân lực cho thế giới việc làm đang đổi thay và Lộ trình thực hiện (Việt Nam, 2020).

Tại Việt Nam, các nội dung hợp tác tập trung vào nâng cao năng suất và năng lực cạnh tranh của lực lượng lao động, thúc đẩy việc làm bền vững, tăng cường an sinh xã hội và cải thiện quan hệ lao động. Một số hoạt động ưu tiên gồm: lồng ghép bình đẳng giới vào chính sách lao động; thúc đẩy hợp tác liên ngành về an sinh xã hội; đánh giá sự tương thích giữa pháp luật lao động trong khu vực.

Tại Hội thảo, các đại biểu ghi nhận vai trò không thể thiếu của lao động di cư trong nền kinh tế chăm sóc ASEAN. Lao động di cư không chỉ lấp đầy khoảng trống về nhân lực trong các lĩnh vực chăm sóc mà còn đóng góp về mặt kỹ năng, kinh nghiệm, giúp cải thiện chất lượng dịch vụ tại các quốc gia tiếp nhận.

Tuy nhiên, đây cũng là nhóm lao động dễ bị tổn thương, thường phải đối mặt với điều kiện làm việc khắc nghiệt, thiếu chính sách bảo vệ quyền lợi, và ít có cơ hội tiếp cận an sinh xã hội như lao động bản địa.

Nhiều ý kiến cho rằng việc xây dựng chính sách bảo vệ người lao động di cư, đặc biệt trong lĩnh vực chăm sóc là yêu cầu cấp thiết. Điều này không chỉ nhằm bảo đảm quyền lợi chính đáng của người lao động, mà còn góp phần duy trì sự bền vững của hệ thống chăm sóc trong toàn khu vực.

Bên cạnh các thách thức, các đại biểu cũng chia sẻ nhiều cơ hội hợp tác mới trong lĩnh vực lao động, đồng thời khẳng định tầm quan trọng của việc đưa “kinh tế chăm sóc” trở thành một thành tố quan trọng trong chính sách phát triển nguồn nhân lực cấp quốc gia và khu vực.

Thông qua Hội thảo, Việt Nam tiếp tục khẳng định vai trò là một thành viên năng động, có trách nhiệm trong ASEAN; chủ động đóng góp vào tiến trình xây dựng cộng đồng ASEAN gắn kết, phát triển toàn diện và thích ứng hiệu quả với những biến động không ngừng của thị trường lao động.

Thiên Trường (t/h)